

ARKITEKTONISKE RETNINGSLINJER OG GODE EKSEMPLER PÅ SOLCELLER

Københavns Kommune har udarbejdet et sæt retningslinjer for solceller. Formålet med retningslinjerne er at foretage en kvalificeret afvejning af, hvordan og hvor man kan placere solceller og samtidig bevare de mange arkitektoniske kvaliteter og værdier på bygninger i Københavns Kommune.

Her kan du orientere dig om retningslinjerne og få råd og inspiration til at bevare din bygningens særlige kvaliteter, så dit solcelleprojekt i så vidt muligt omfang medvirker til bevarelsen af den københavnske karakteristika.

Undersøg din bygning

Herunder finder du en række spørgsmål, der kan hjælpe dig med at undersøge, hvordan det er mest hensigtsmæssigt at placere solceller i forhold til bygningens arkitektur, kvaliteter og værdier i forhold til at bevare dem.

- Hvilket gadebillede ligger bygningen i?
- Hvor kan bygningen ses fra?
- Hvilken type bygning er der tale om?
- Har bygningen højbevaringsværdi og er der detaljer, der skal tages højde for?
- Er der nogen linjer i bygningen, som man kan placere solcellerne efter?
- Hvilken placering, udformning og farve vil være mest fordelagtig både energimæssigt og æstetisk?
- Kan solcellerne kombineres med andre bæredygtige tiltag fx et grønt tag?
- Vil solcellerne passe ind i de omgivelser din bygning ligger i?

RETNINGSLINJER

Retningslinjer

Københavns Kommune har en række retningslinjer, som skal følges ved opsætning af solceller.

- Solcelletypen skal så vidt muligt have samme **farve** som eksisterende tagmateriale, så de bliver en del af bygningens helhedsudtryk.
- Solcellepaneler skal udformes, så de passer til det eksisterende tags **form, størrelse, rytme og linjer**.
- Solceller må ikke spejle eller blænde omgivelserne og skal derfor videst muligt være **refleksfrie**.
- **Inddækninger, afslutninger og blændstykker** mv. skal udføres i samme farve som solcellerne for at skabe en rolig flade.
- **Rør og kabler** i forbindelse med solceller skal føres, så de ikke er synlige.
- Solceller placeret i forbindelse med / i forlængelse af **eksisterende bygningsdele** som fx vinduer, karnapper mv. skal tage hensyn til disse dele, så solcellerne fremstår som en del af bygningens udtryk.
- Solceller skal placeres med **afstand til tag- eller facadeafslutning**. Det gælder tagkip, tagkanter, hjørner og gesims for at understrege bygningens form og helhed.
- Solceller integreret i **solafskærmning** på vinduer og på altaner skal tage hensyn til lysindfald, udsyn og bygningens arkitektoniske udtryk.
- Af hensyn til arkitekturen vil solceller i nogle tilfælde kun kunne opsættes mod **gård-/bagside**.
- I områder med **høje bevaringsværdier, kulturmiljøer og specielle områder** fx Indre By kan det være vanskeligt at indpasse solceller.

Til inspiration kan du her finde en række billedeksempler på gode muligheder for solcelleopsætning.

GODE EKSEMPLER PÅ OPSÆTNING AF SOLCELLER

Solcelletypen skal så vidt muligt have samme farve som eksisterende tagmateriale, så de bliver en del af bygningens helhedsudtryk.

Solcelletag

Eksisterende tag

Her ses specialdesignede solceller lagt som
tagerstatning.

Solcellepaneler skal udformes, så de tager hensyn til det
eksisterende tags størrelse, rytme og linjer.

Solceller må ikke spejle eller blænde omgivelserne og skal derfor så vidt muligt være refleksfrie.

Her ses et godt eksempel på solceller som skaber en ensartet tagflade.

Solceller

Blændstykke

Inddækninger, afslutninger og blændstykker mv. skal udføres i samme farve som solcellerne for at skabe en rolig flade.

Her ses et godt eksempel på et solcelleanlæg, hvor rør eller kabler ikke er synlige.

Rør og kabler i forbindelse med solceller skal føres, så de ikke er synlige.

Her ses solcellerne som en integreret del af vinduespartiet.

Solceller placeret i forbindelse med / i forlængelse af eksisterende bygningsdele som fx vinduer, karnapper mv. skal forholde sig til disse dele, så solcellerne fremstår som en del af bygningens udtryk.

Foto: Hedebygadekarreén, København

Solceller skal placeres med afstand til tag- eller facadeafslutning. Det gælder tagkip, tagkanter, hjørner og gesims for at understrege bygningens form og helhed.

Her ses solceller som integreret solafskærmning og udsmykning i ovenlysvindue.

Solceller integreret i solafskærmning på vinduer og på altaner skal forholde sig til lysindfald, udsyn og bygningens arkitektoniske udtryk.

*Her ses solceller opsat mod gård-/
bagsiden af bygningen.*

Af hensyn til arkitekturen vil solceller i nogle tilfælde kun kunne opsættes mod gård-/bagside.

Foto: Sommersødgade, København

Standardmoduler af solceller monteret på stativ på den flade del af 'københavner-tag' med grønt tag. Solcellerne er ikke synlige fra gadeniveau.

Foto: Valby Skole, Ved Ovrhallen, København

Solceller lagt i niveau med tagmaterialet. Ikke synligt fra gaden. Montagebeslag er skjult og solcellerne fremstår på grund af farve og placering som en del af tagbeklædningen.

Solceller monteret som nyt facadeelement. Her udgør solcelleanlægget et kunstnerisk element på facaden.

ADMINISTRATIONSGRUNDLAG

Vær opmærksom på

Når du skal gennemføre et byggearbejde eller opsætte et skilt, en reklame eller lignende på en bygning, vil det ofte kræve en tilladelse, godkendelse eller dispensation fra kommunen.

Det skyldes, at der findes regler om bygnings- og facadeforhold flere steder – ikke blot i byggeloven, men også i lokalplaner, byplaner og servitutter. Det følger af byggeloven, at kommunen i forbindelse med byggetilladelser kan stille krav til byggeriets udformning for at sikre, at bygningen passer ind i omgivelserne.

Men også hvor arbejdet eller opsætningen ikke kræver en byggetilladelse, skal kommunen ofte spørges. Som eksempel kan nævnes, at en vinduesudskiftning normalt ikke kræver en byggetilladelse, men at kommunen ofte med hjemmel i en lokalplan skal godkende vinduernes udformning.

Selv i tilfælde, hvor kommunen ikke direkte har en hjemmel til at stille krav til byggearbejdet eller opsætningen, kan kommunen efter planlovens regler nedlægge forbud mod det med henblik på at udarbejde en lokalplan med bestemmelser om de forhold, kommunen ønsker reguleret.

Endelig gælder der særlige regler for offentligt støttede byggearbejder.

Du kan læse lidt mere om de forskellige planer og regler generelt i det følgende.

Kommunen har derudover udviklet et sæt retningslinjer og anbefalinger for istandsættelse og ændringer af bygninger, som dels danner grundlag for kommunens administration og dels fungerer som en mere konkret vejledning til dig, som skal bygge.

Lokalplaner og byplaner

Mange ejendomme i Københavns Kommune er omfattet af en lokalplan eller af en byplan, der stiller krav om, at kommunen skal godkende bygnings- og facadeændringer og opsætning af skilte, reklamer og lignende.

I nogle planer er der også fastsat mere detaljerede regler om, hvordan ændringerne eller skiltningen skal udføres, og de kan have forskelligt indhold alt efter, hvilket område og hvilken bygning, det drejer sig om.

Hvis der er krav om kommunens godkendelse, skal den være givet, inden du går i gang med arbejdet. Tilsvarende gælder, hvis arbejdet afviger fra planen og derfor kræver en dispensation. Hvis der ikke er søgt eller givet fornøden godkendelse eller dispensation, kan kommunen gennemtvinge en lovliggørelse – fx ved nedtagning af et skilt eller omlægning af et tag med nye tagsten, som svarer til de oprindelige.

Servitutter - facadecensur

En del ejendomme i kommunen er omfattet af tinglyste servitutter, der indeholder bestemmelser om bygnings- eller facadeforhold. En del servitutter indeholder det, der kaldes facadecensurbestemmelser. Det er bestemmelser, som stiller krav om, at kommunen skal godkende facadeændringer, skiltning og lignende forhold af betydning for en bygnings udseende.

Hvis din ejendom er omfattet af sådan en servitut, vil det være nødvendigt at indhente kommunens godkendelse eller dispensation, inden der foretages ændringer i bygningens udseende eller opsættes et skilt eller en reklame. Undlader du det, kan du risikere at skulle lovliggøre forholdene, fx ved ommaling af en facade.

Byggeloven

I tilfælde hvor en ejendom ikke er omfattet af en lokalplan eller en byplan, skal du være opmærksom på, at kommunen har en generel hjemmel i byggeloven til at skride ind overfor skilte, reklamer og lignende, der er til ulempe eller virker skæmmende for omgivelserne. Når kommunen benytter sig af den mulighed, sker det altid ud fra en konkret vurdering af forholdene i hver enkelt sag.

Hvis du vil sikre dig mod problemer, er det derfor en god idé at forelægge projektet for kommunen inden arbejdet sættes i gang.

Forbud

Selv hvor kommunen ikke har direkte grundlag i planer, lovgivning eller servitutter for at stille krav til byggearbejdet eller opsætningen, kan kommunen som nævnt nedlægge forbud mod det med henblik på at udarbejde en lokalplan. Det står i planlovens § 14. Et forbud gælder for højst ét år og giver kommunen tid til at udarbejde en lokalplan, som giver den fornødne hjemmel til at stille krav til bygnings- og facadeforholdene.

Kommunen bruger bl.a. denne mulighed i forbindelse med bevaringsværdige bygninger eller bygninger, der indgår i bevaringsværdige sammenhænge.

Offentligt støttede byggearbejder

I forbindelse med byfornyelse vil der i byfornyelsesbeslutningen være stillet ganske omfattende krav til de arbejder, som skal gennemføres. Herunder vil der også være krav til facadeudformning, materialevalg, skiltning og andre forhold af betydning for de enkelte bygningers udseende. Sådanne krav skal overholdes, for at de støtteberettigede byggearbejder vil blive godkendt af kommunen.

På tilsvarende måde betinger kommunen støtte til til- og ombygninger på almene, bevaringsværdige bebyggelser af, at kommunens retningslinjer og anbefalinger følges.

**SAMMEN
OM BYEN**